

# TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.  
Correspondențele sunt a se adresa la  
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.  
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

## INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori  
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.  
pentru fie-care publicare.

**Din cauza s. sărbători „Tăierea împregiur și S. Vasile” Nrul procsim va apăre Joi în 4 Ianuarie 1890 v.**

## Prenumerațiune nouă

la

## „Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1890, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se potă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Decembrie 1889, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foiei\*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

\*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, în 29 Decembrie.

Suntem la finea anului 1889, și astfel nu ne putem dispensa nici noi de datorința, ce o avem ca publicisti a lua în revistă momentele mai însemnate petrecute în decursul anului, care deja la început a cuprins în modul cel mai dureros poporele credincioase dinastiei. Este vorba de mórtea clironomului Rudolf, o mórte, care pe cât a fost prea de timpuriu, pe atât a cauzat dureri iubitelui nostru monarch și adicțiilor ai preabunului nostru împărat și rege.

Biserica noastră încă a perdut tot în acest an pe un bun prelat și pre un apărătoriu infocat al instituțiilor ei canonice, pe episcopul Caransebeșului Ioan Popasu, și dacă la alegerea noului episcop votul sinodului electoral a întimpinat aprobarea mai înaltă, acesta noi cu bucurie o am constatat în colonele diariului nostru, pentru-că nimenea nu este mai pârșit de dorul de a vedea croindu se în biserică un curs regulat și normal și nimenea nu scie éráși mai bine ca noi cu câte greutate a ajuns biserică, până când și-a dat acele instituțiuni, cari

sunt menite a-i asigura existența și viitorul în aceste timpuri grele.

Pentru noi românii politica este terenul cel mai nemănos și mai nemulțătoriu. Scoși din pozițiunea, ce am creșut că ni se cuvine, suntem osândiți la un rol de tot neînsemnat.

Nimenea nu se crede datoriu a mai întrebă de ne place, cum se dirag ați trebile statului. Chiar și în municipii, unde până bine de curând în unele locuri mai eram considerați de factori, am rămas să cerșim câte un post pentru un funcționar, și dacă sistema electorală va fi mâne înlocuită prin sistema denumirii amplotașilor, noi vom fi cei din urmă, cari vom vërșă o lacrimă după un sistem, care aplicat bine, ar fi putut fi spre mulțămirea tuturor.

Ar fi terenul economic, pe care ar trebui să ne încordăm tóte puterile. Aici însă prin comasări tendențioase, prin dări urcate preste putințele nós tre poporul începe a vinde bucată de bucată din moșia străbună și după-ce a gătat, începe a trece granițele. Tóte măsurile luate de a împedecă emigrările în țeri străine au rămas și vor rămâne între astfelu de împregiurări zădarnice.

Cu operațiunea rescumpărării regaliilor statul a purces din punct de vedere curat fiscalistic, a lăsat o mulțime de comune în procese, fără nici un venit, pe deci de ani, ér unde lucrurile sunt în cea mai bună ordine, totuși nu primesc rescumpărare o sumă, care să le aducă atâtea venite, cum aveau până aci, vor trebui aruncuri noue, ca să potă suportă greutatele comunale, și sub povara acelor greutatei poporul se încovóie, ér instituțiunile culturale, biserică și scóla cu oficialii lor sufer în linia primă.

Până-ce se petrec aceste în jos, părinții patriei inscenéză demonstrațiuni pre la Budapesta, ca să atragă ochii lumii dela trista realitate, în care se găsește țera. În mod măiestrit se pune la cale conflictul între cetățeni și armată și se stóree în modul acesta câte un favor la aparință, dar în schimb bugetul răsboiului se urcă și poporul clatină din cap.

Scólele profesionale nu se ajută cu nimica, din contră li se pun feluri și chipuri de greutatei în cale spre a nu-și puté implini misiunea, cum se cade. Așa se introduce în un gimnasiu românesc limba magiară ca limbă de propunere a mai multor obiecte. Am puté înșiră deci și sute de neajunsuri în contul anului ce trece, dar acestea sunt de ajuns ca să ne trezescă și se ne dea se înțelegem, că am trăit un an réu și că lesne se poté adevéři proverbul: „Selten kommt was besseres nach”, dacă nu ne vom trage séma mai bine în viitoriu.

Guvernele, cari nu au putut trimite reprenșanți la congres, au trimis adrese de aderențe în termeni fórte măgulitori. Lăsăm să urmeze aici unele pasage din aceste adrese:

„... Ministeriul, neputénd trimite de astădată delegat la congres, prin acesta dá espresiune interesului seu față de stăruințele reuniunii pentru lucru de mână și dorește bun succes desbaterilor din Hamburg. Coburg 13 Septembrie, 1889. Ministeriul ducal sacson: Bandler.”

„... Străduințele și succesele reuniunii pentru lucru de mână le urmărim cu viu interes.

Sondershausen, 14 Septembrie, 1889. Ministeriul princiar de Schwarzburg, despărțământul cultelor și instrucțiunei, Petersen.”

„... Mulțămind în numele autorității noastre supreme scolare pentru amicabile invitare, nu pot a nu adauge, cum-că interesul nostru cătră afacerea reprezentată și promovată de d-vóstră a rămas tot același ca mainainte și sper, că în anul viitor ne vom revede în persónă la congresul procsim... Darmstadt, 16 Septembrie 1889. Greim, consilier suprem de scóle.”

„... Străduințele reuniunii li sedă de aici cea mai mare atențiune și se pórta tótă grija pentru introducerea lucrului manual în scóle. De aceea voiu urmări cu mare interes și acum desbaterile congresului reuniunii și aștept cu mulțămită trimiterea cătorva esemplare din raportul congresului. Arnsberg, 13 Septembrie, 1889. Presidentul guvernului. Seelands:” ș. a. ș. a.

## Revista politică.

Bulgaria, despre care presa încetase în timpul din urmă a mai vorbi, a devenit éráși obiectul discuțiunei europene.

Ansă la acesta a dat în special împrumutul bulgar, ce s'a conces să se cuoteze la bursa vienesă și din Budapesta; apoi zălogirea liniilor ferate, pe cari Rusia le privesce de acte ilegale, contrare tractatului de Berlin și prin cari se intenționéză recunoscerea principelui Ferdinand de Coburg de principe al Bulgariei.

Rusia a eșit éráși din reserva, ce și-o împusese, ea a adresat o circulară, în care protestéză contra acestor acte, menite a sdruncină pacea europeană. Foile monarhiei noastre se încercă a desmînți scirea, că Rusia ar fi adresat în adevér circulară și dic, că cestiunea s'a discutat la Petersburg și că s'a provocat înalta Pórtă a lua dispozițiunile de lipsă și a nu lăsă să se amanetiseze veniturile Bulgariei, a avénd ea să mai plătescă Rusiei sume considerabile, ca despăgubire pentru resbelul din 1877/8.

Tot pe acest calapod o mână și foile germane; ele reproduc articolul 21 al tractatului de Berlin, unde se dice: Drepturile și datorințele înaltei Porți, încât privesce liniile ferate din Rumelia-Ostică, rămén neschimbate. Pe basa acestor enunțațiuni foile germane dic, că Turcia ar avé drept să pârască pe bulgari, nici decum însă Rusia.

Foile rusesci însă sunt de tot dure și în espunerile lor atacă aspru pe Bulgaria și pe puterile, cari o îndemná să facă astfelu de pași „nesocotiți.” Precum împrumutul bulgar, dic ele, este o flagrantă violare a tractatului de Berlin, tot astfelu este și încheerea convențiunei din partea Bulgariei, carea Rusia nu o poté lăsă să trecă numai așa la ordinea țilei. Anglia, scrie „Novosti” prin recunoscerea drepturilor Bulgariei de a tacsă însași mărfurile străine, a făcut un nou pas pe calea recunoscerei independenței principatului. Bulgaria însă, trebuie să se scie, este un stat vasal și ca atare nu poté întreține relațiuni diplomatice cu statele străine și nu e îndreptătită fără intervențiunea Porții a încheá tractate internaționale. Art. 8 al tractatului de Berlin s'a violat și diplomația rusescă trebuie să lámurescă acesta cestiune. Cu deosebire în ce privesce importanța economică e ea de mare însemnătate, căci dacă Bulgariei se concede a încheá tractate internaționale, independența trebuie să fie recunoscută. „Viedomosti” din Moscva, combătând împrumutul bulgar, dice, că cu Bulgaria a violat tractatul deodată și Austro-

## FOIȚA.

### Congres pentru lucrul de mână.

În foia noastră Nr. 100 din Septembrie a. c. am publicat programul congresului al IX-lea german pentru lucrul de mână, ținut în anul acesta în Hamburg la 28, 29 și 30 Septembrie nou.

În zilele acestea ne veni și raportul despre desbaterile acelu congres — o carte de 11½ cóle în octav mare cu litere garmond. Acesta ne dá nouă dovadă destul de evidentă despre serioșitatea și interesul, cu care se lucră necurmat în Germania pentru valorósa idee a lucrului de mână în serviciul educațiunei.

Cele mai mari încăperi dintre localurile publice din Hamburg s'au destinat pentru ședințele congresului susmenționat și cu tóte acestea abia a putut cuprinde tot publicul, ce a venit chiar din mari depărțări cu scop de a lua parte la desbateri. 180 de deputați, cari au reprezentat statele Germaniei, statele vecine, apoi reuniuni pentru lucrul de mână și diferite alte corporațiuni și institute, afară de persónele private, cari au venit din indemn propriu din diferite state și ținuturi. Dintre statele esterne (afară de cele ale Germaniei, cari au fost reprezentate officios prin delegați), numim aci: Rusia, Engliera, Svedia, Dania, Austria, America nordică ș. a.

Pentru a se vedea și mai mult, cu ce rivnă se lucră în Germania pe tóte căile, officios și privat, pentru încetățenirea lucrului de mână în tóte categoriile de scóle, reproducem aici epistola ministrului de răsboiu din Berlin cătră secretariul reuniunii germane pentru lucrul de mână la congresul din Hamburg:

„Ve mulțămesc din inimă pentru prețuita d-vóstră epistolă din 11 Septembrie și pentru celelalte scrieri alăturate. Credincios antecesorilor mei nutresc și eu aceeași simpatie față de reuniunea condusă de d-vóstră și consider lucrul de mână ca un mijloc puternic pentru desvoltarea omnilaterală a talentelor și puterilor tinerimei. Precum ve este deja cunoscut, lucrul de mână se învață în institutul militar de crescere dela Annaburg, în institutul militar pentru orfani din Potsdam și în alte asemenea institute. Cât pentru introducerea lucrului manual în scólele de cadeți, regret mult, că deocamdată mi se pun în cale unele greutatei, tot din aste greutatei me vèd silit a me abștiné dela trimiterea unui reprezentant la congresul pentru lucrul de mână din Hamburg... Berlin, 5 Octobrie, 1889. Ministrul de răsboiu: de Verdy.”

Secretariul reuniunii pentru lucrul manual închee raportul seu cu următoarele cuvinte primite de congres cu cel mai viu entusiasmu:

„Opera, ce o avem în purtare de grijă, v'am prezentat-o ađi aici în elementele sale ca într'o icónă și credem cu deplină mângăiere sufletescă, că v'am putut convinge, cum-că pe calea acesta procurăm mult bine.

Ungaria, carea merge cu o cutezanță prea mare în această direcțiune. Rusia a putut tăcea până la un timp, se înțelege, făcându-se, că nu vede, ce fac străinii cu Bulgaria. Tăcerea ei însă va trage cu atât mai mult în cumpănă, când va fi și dea cuvântul ultim. „Novoie Vremia“ se provacă la situațiunea politică internă a Austro-Ungariei și dice, că ar fi bine, ca ea să se consolideze înlăuntru, să se lase de politica esternă de până acum, deorece ea îi îngreuează numai situațiunea internă. —

O adevărată surprindere a făcut în lumea diplomatică un articol remarcabil din organul german „Nat. Ztg.“ asupra Franței și în care această foie dătoare de ton constată cu bucurie, că în Franța lumea se ocupă în linia primă cu cestiunile economice și numai în a doua cu cele politice și în special încât privesce zelul de revanșă și ura contra Germaniei s'au mai potolit. Acest articol a făcut mai ales în Paris mare senzațiune și „Temps“ aduce articolul în combinațiune cu posibilitatea întâlnirii presidentului Carnot cu împăratul german Wilhelm cu ocaziunea iubileului regelui Leopold în Brussela. Acesta întâlnire ar forma în adevăr un eveniment din cele mai însemnate și ar fi un semn, că pacea europeană s'a inaugurat pe baze și mai solide.

Svonul, ce s'a făcut cu aceste sciri, a amărit până la suflet pe boulangisti, cari în foile lor au început a trimite săgeți atât în președintele republicii Carnot, cât și în guvern, acuzându-l, că se fac trădători de patrie. Infocatul boulangist, Rochefort, scrie în „Intransigent“: Oportunistii și germanii au fost de mai dinainte aliați; ei împreună au purtat compania contra generalului Boulanger. Noi n'am fost prin urmare surprinși, dacă nepotul lui „Père de la victoire“ pășese cu atâta predilecțiune pe terenul politicei alianței triple. Dacă Sadi Carnot se va duce la Brussela, ca să recomănde pe Constans, desigur îl va denumi șef al vr'unii regiment de ulani ca și cum ar fi un feliu de Alfonso XII-lea. E întrebarea însă, că presidentul oportunistilor republicii va întimpină triumf în Paris, când se va reintorci în uniformă unui colonel prusian. —

Cu ocaziunea primirii comisiunii camerei regele Carol din România a rostit următoarele:

Am ascultat cu deosebită mulțămire adresa camerei și sunt viu mișcat de simțămintele de dragoste și de devotament, ce d'voastră îmi renoiți și de astădată, în numele reprezentațiunii naționale. În adevăr, legăturile între țără și dinastia Mea s'au strins încă mai mult, asigurându-se și viitorul prin așezarea mostenitoriului presumpțiv al coronei între noi.

Sunt fericit a constată, că camera este pătunsă de dorința de a se pune la lucru, și spiritul înțelept și patriotic de care d'voastră sunteți însuflețiți, 'mi este o singură dovadă, că guvernul meu va găsi în d'voastră acel sprigin, de care are neapărată trebuință spre a împlini înalta sa chemare.

Numai prin o strinsă înțelegere între corpurile legiuitoare și puterea executivă vom învinge toate greutățile, și vom întări viitorul scumpei noastre Românie.

Plin de această încredere ve mulțămesc încă odată pentru bunele urări, ce d'voastră Ni-le roștiți pentru regina și pentru mine.

pentru tinerimea noastră, pentru poporul nostru și pentru timpul nostru. Ajutați-ne, rugăm ve, și d'voastră, având în vedere întregirea acestui edificiu, ajutați ne la munca, ce avem a o purta la punerea fundamentului. Noi, întrucât ne vor permite puterile, nu vom pregetă a lucra, purcedând mai departe din loc în loc și an de an! Veni-va cândva timpul — și trebuie să vină — când ni se va prezenta lucrarea noastră într'o față cu totul strălucită, apropiindu-se de bunul seu sfârșit!“

Desbaterile congresului s'au stenografat în toate amănuntele sale prin stenograful parlamentului din Berlin C. de Diembovski. Congresul din est an din Hamburg dovedește o înmulțire foarte mare a agendelor reuniunii pentru lucrul manual în decursul anului expirat. În această măsură s'au sporit și îmbunătățirile atât materiale cât și morale. Guvernele statelor federative precum și guvernul central imperial au mărit ajutoarele; școlile, în cari se învață lucrul de mână de asemenea s'au înmulțit; un mai la cursurile de vară dela seminarul pentru lucrul de mână din Lipsca s'au calificat în anul trecut (1889) 127 de învățători, afară de cei pregătiți în decursul anului și afară de învățătorii pregătiți la alte seminare dintr'alte centre de cultură. De aci s'a aflat îndemnat congresul a solicită pentru anul viitor 4 cursuri pentru învățătorii esteri, unul de 5 săptămâni la Păști; al doilea, al treilea și al patrulea de câte 4 săptămâni în lunile Iuliu, August și Septembrie.

## „Tribuna“.

(Urmare.)

Astăzi, când totă lumea se plânge de lipsa bărbaților cu autoritate, lucrării dela „Tribuna“ se plâng, că cea mai mare nenorocire pentru români este „tirania autorității“.

Lor le trebuie „tabula rasa“ fără ca să fi scos la ivelă măcar numai un singur bărbat, carele să dovedească, că scie și clădi ceva, nu numai dărimă.

Astăzi, când ori de câte-ori petrecem la mormânt pe câte un bătrân, totdeauna suspinăm cu durere: că înzadar privim în jurul nostru, nu vedem suscreșcența, care să umple golul, ce-l lasă în urma sa — „Tribuna“ organizează o cruciată formală „contra bătrânilor“.

Până când „Gazeta Transilv.“ scrie despre bătrâni:

„Timpuri de nobilă însuflețire, de frățescă dragoste, timpuri de gândire și lucrare armonioasă a inimilor sincere, timpuri de jertfire pentru marile idealuri ale poporului, timpuri de glorioasă renaștere națională, ve salătam cu iubire.“

„Cu mândrie și admirare privim îndrăpț, la lucrarea mărță a bătrânilor noi urmași, cari ne-am ridicat pe umerii lor.“

„Fie ca în grelele încercări, ce ne mai stau înainte, faptele lor românesce să ne înalțe gândirile, să ne curețe sentimentele și să ne însufe curagiul strămoșesc!“ (Numărul festiv al „Gaz. Trans.“ din 1 Ianuarie 1888).

„Tribuna“ Nr. 129 din 8/20 Iunie 1888 le dă următorul pasaport:

„Una dintre bôlele de care suferim noi românii politicesce, este cultul necondiționat pe care-l dăm bătrânilor“.

„Crescuți în mijlocul unei societăți deprinse a se tîrî înaintea celui dintăiu venit, bătrâni nostri n'au avut ocaziune a se hrăni din ideile apusului, 1) și astfel a dă o nouă direcție vieții noastre politice și sociale“.

Este incontestabil, că apusul a avut puțină influență asupra dezvoltării lor intelectuale, nefind însă spiritul lor accesibil pentru toate ideile occidentului luminat, s'au dezvoltat prea unilateral, și deodată cu această dezvoltare intelectuală li s'a dezvoltat într'un grad primejdios vanitatea și îndrăsnela, și rezultatul acestora: „apucăturile autoritative“.

„Acosta o simțim astăzi“.

„O simte tinerimea hrănită cu idei și vederi moderne. 2)

„O simt toți aceia, care vor să împrăscie prin popor vederile lor înaintate.“ 3)

O simt, deorece pretutindeni în calea lor se întâlnesc cu bătrâni nostri, care îi împedecă în toate lucrările lor, fie ele cât de bune. Ei pășesc cu „autoritatea“ pe care au știut să o câștige prin declamațiuni patriotice. 4)

„Acesti visionari condamnă astăzi pe toți acei tineri, care nu se supun lor orbesce și necondiționat. 5) Ei au dreptate, ei trebuie să aibă dreptate“.

„Îți spun de exemplu cum era prin 48 și după această sublimă sguduire socială și politică europeană; îți spun cât s'au luptat ei și cum se înțelegeau ei între ei, cum se puneau umăr la umăr pentru realizarea cutărui ori cutărui scop. 6) Și astăzi? Politica de astăzi este destructivă? așa spun dênșii și mulți naivi le cred.“ 7)

„Și este ușor de priceput, pentru ce bătrâni au adese ori o memorie tenace în ce privesc trecutul, asupra căruia raționează destul de corect, pe când de present nu-și pot aduce aminte nici a-l judecă serios. Creerului ca ori-cărui organ al corpului, i-se micșorează activitatea proporțional cu vârsta: devine mai greu de manuat, ideile și mișcările pe care le dictază se execută încet și cu rēdclă, respunde la impresiuni din ce în ce mai flase, potrivit cu micșorarea capacității de asimilare; de aci rezultă o percepție imperfectă, și o aprețiere incorectă a evenimentelor“.

„Tirania autorității“ după cum a observat domnul Enea Hodoș a prins rădăcini atât de puternice prin unele părți a societății noastre, încât mulți, foarte mulți nu dispun nici într'atâta de curagiul opiniunii lor, ca cel puțin să protesteze în contra acestei molime a societății noastre.“ 8)

„Sunt erăși mulți, care se simt fericți, că s'au pus sub aripile ocrotitoare ale tiraniei autorității“.

„E dureros când veți ce „fericiți“ se simt și vre-o câți va tineri, cari s'au pus sub pavēza acestei „aripi ocrotitoare“. etc. etc.“

1) Nu, pentru că ei au trebuit să-și câștige pâinea de toate dîilele cu instruirea domnișorilor, și de multe ori chiar servind la profesori, ca să pōtă frecuentă școlile, cu ajutorul cărora apoi să-și câștige poziții cinstite în societate și mijloce, ca să pōtă fondă stipendii (burse) pentru cei-ce ađi își câștigă „cultură apusenă“ prin cafenelele și pe stradele orașelor cu universități, ca apoi după-ce se re'torc pe acasă enervați și fără titli, cu capetele prin nori ca spicele cele gōle să aibă cine-i insulta. Onore puținelor excepțiuni!

2) Anarchia, socialismul, nihilismul?

3) Ateismul?

4) „Autoritatea“ ca si stima, nu se impune ci se cucerește, firesce nu prin calomni și minciuni, nici prin declamațiuni, ci prin superioritatea spirituală, prin desinteresare și prin virtuți, de cari nu am prea zărit în „Tribuna“.

5) Arătați un singur cas!

6) Fōrte bun exemplul de imitat și pentru cei adăpați cu „ideile occidentului“.

7) Și savanții cu „cultură occidentală“ dela „Tribuna“ nu o simt asta?

8) Parcă-ți vorbesce un fiu îngâmfat de boieriu, carele cu punga plină și cu pretențiuni familiare a fost crescut cel puțin prin „salonele“ Parisului, și nu un biet fiu de român „ploat“ crescut cu cojile bătrânilor.

În astă direcțiune a progresat acest țiar, organ al mal-contenților, al „nihilistilor“ români, până când le-a succes a strică solidaritatea ce începuse binișor a se manifesta în toate acțiunile mai importante ale inteligenței române, a învrășbi societatea în toate centrele de mai nainte, a amăgi pe o parte a tinerimei neesperate, a sămēnă ură între frate și frate, a submina disciplina în biserică și în scōlă și a dedă publicul seu să se nutrească numai cu lucruri senzaționale, fie și în contul moralității publice și al buului simț, până-când ajunsesse a se sfii ori care bărbat serios, carele avea nenorocirea a fi lăudat în „Tribuna“ — dar acel „mare partid“ al viitorului tot nu s'a încheat, și aprigii „combatanți“ an prin Octombrie, cu puterile sleite zăceau deja sub ruinele casei căreia ei îi dăduse foc, și astăzi pōte că ar aparține numai domeniului istoriei, dacă nu „bătrâni“ cei combătuți de ei, — Mocionyescii și Babeș cel urgisit, nu aveau generositatea să le întindă mâna și să-i ridice din penibila situațiune, în care ajunsesse, făcēnd o încercare cu ei, dacă cu ajutorul lor moral și material mai este posibil sau ba, să scape de perire o avere considerabilă națională, și să salveze numele unui organ opozițional?

Dic „numele“ căci atacurile contra „autorităților“, „contra bisericilor“, contra „instituțiunilor“ și contra „societății“ române, după scirea mea pozitivă trebuie să fie eliminate din colōnele „Tribunei“, dacă ea mai contēză la spriginul Mocsonyescilor.

Avea-va această generosită și jertfă a d-lor Mocsonyesci rezultatul dorit de ei sau ba? este o mare întrebare a viitorului.

(Va urmă.)

## Avis.

Reuniunea română de cāntări din Sibiu a închiriat pentru ținerea probelor sala dela „Musik-verein“, pământul mic Nr. 1.

Aducēnd această la cunoștința membrilor activi, notificăm totodată, că Mercuria viitoare, în 3/15 Ianuarie 1890 reuniunea și începe din nou probele în sala dela „Musik-verein“.

Cu abarere dela ordinea de până acuma probele se încep sēra la 7 ore.

Sibiu, 29 Decembre, 1889.

G. Dima,  
preș.

Mateiu Voileanu,  
secret. subst.

## Varietăți.

\* (Un svon pripit.) În cercurile din Londra și din Paris s'a răspândit scirea, că monarchul nostru ar avē de gând să abdică din cauza greutăților interne și a nemulțămirei, ce domnesce în monarchie din cauza alianței cu Germania. „Evenement“ a întreat despre această pe ambasadorul din Paris Hoyos, care a răspuns, că nu e nimic adevărat. Tot așa vorbesc și scirile vienesce.

\* (Monarchul despre economia politică.) La prânzul de curte, dat la 6 Ianuarie n. monarchul s'a exprimat, că în ceea-ce privesc situațiunea politică economică, ea e cu mult mai critică decât situațiunea politică esternă. Monarchul și-a exprimat însă totdeodată speranța, că situațiunea se va lămurii până la 1892, când se vor re'noi cele mai importante tractate de comerț. Aceste espuneri ale împăratului, dice o foie vienesă, arată cu câtă încredere se urmăresce crisa economică, care amenință sistemul de convențiune europēn. Espunerile mai dovedesc încă, că regimul austriac pe basa informațiunilor se teme de o dezvoltare cu totul nefavorabilă a politicei economice față cu statele străine. Situațiunea critică, despre care a vorbit monarchul, va fi provocată prin atitudinea Franței, căreia nici nu se pōte închipui, că i s'ar putē face opozițiune. Franța e hotărâtă a numai re'noi nici un tractat de comerț și a creā un tarif autonom îndreptat în special contra Germaniei și contra Italiei. Noi nu avem mari speranțe, că ne vom putē înțelege nici cu Germania și pōte nici cu România.

\* (Aprobare.) Ministrul de interne a aprobat sub Nr. 85,024 din 1889 statutele reuniunii de ajutorare „Vasile Nascu“ din Năsēud.

\* Invitare la balul român, ce se va arangia în Arad la 1 Februarie 1890 st. n. în salelele hotelului „Crucea albă“ în favorul școlarilor români lipsiți de mijloce.

Dr. Virgil Bogdan.

Dr. Silviu Moldovan,  
secretariu.

Dr. George Popovicu,  
cassariu.

Cornel Ardelean, Dr. George Chicin, Dr. Aurel Damian, Iuliu Herbay, Dr. Iuhu Mera, Dr. Cornel Nicōră, Valeriu Petco, Stefan M. Pelcoviciu, Dr. Petru Pipoș, Dr. Stefan C. Pop, Nicolae Șerban, Dr. Ioan Trailescu, membrii comitetului arangiatoriu.

Bilete: de persōnă 3 fl., de familie 5 fl., — bilete de galerie: rēndul I. cu 3 fl., al II-lea cu 2 fl., al III-lea cu 1 fl.

Biletele se capēta pe lângă prezentarea invitărei, cu 2 țile înainte de bal: la „Crucea albă“.

ér séra la cassă. Inceputul la 9 óre séra. Suprasolviri se primesc cu mulțămítă și se cuitéză în public.

\* (Biserica în Brasilia). Brasilia voesce sé întrécă în republicanism pe Francia. Guvernul cel nou a emis un decret, prin care se face cunoscut, că biserica e despărțită de stat. Tot deodată s'a garantat libera esercitare a tuturor religiunilor.

\* (Influența.) Acest morb, care s'a lătit cu iuțala fulgerului pe întréga față a Europei, a trecut și pe celelalte continente. În orașele Europei a degenerat în morburii mai acute, cari seceră victime, sporind mortalitatea în număr considerabil în Sibiu mai fie care casă a fost până acum cercetată de acest óspe rusesc. Intre soldații de infanterie a început a scăde, s'a sporit însă casurile între soldații dela artiérie. În seminariul teologico-pedagogic prelegerile au trebuit să înceteze. E caracteristic, că în internatul scólei civile a Asociațiunei nu s'au ivit încă casuri de influință.

\* (Casa reuniunii învățătorilor croați) ădită pe piața universității în Zagabria în stil florentin renaissance cu două etage s'a deschis serbătorește încă în Sept. a. c. Acest edificiu scrie „Ped. Rom“ a costat suma de 95 000 fl. Vor întreba învățătorii noștri cum au devenit colegii croați la atăta fir de ban? Ecă fórté ușor, căci cu puteri unite și cu bună înțelegere mari minuni se pot reasa. În anul 1885 comitetul central al reuniunii învățătorilor croați a făcut apel către învățătoria croată, în urmarea căruia acesta a scris suma de 20,000 fl. Mulți au scris câte 50—100 fl. S'au adresat apoi către institute finanțare și către mecenați, cari încă i-au ajutat. În toate comunele Croației și Slavoniei comitetele de femei prin loterii de efecte au adunat suma de 15,000 fl. Societatea pentru orfanii învățătorilor „zadruga“ a participat la zidire cu 30,000 fl., și societatea pedagogică literară cu 20,000 fl. Casa are 2 fronturi de 42 și de 30 metri. În localitățile suterane se află marile magazine de editură a societății pedagogice literare. În parter sunt localitățile reuniunii constatătoare din trei cancelarii, un cabinet de lectură cu 2 camere, o sală mare a bibliotecii, localul de expedițiune, 5 camere întocmite pentru descălecarea învățătorilor esteri, o sală de conferințe și locuința portariului. În primul și al doilea etagiu sunt locuințe private. După ce se va mai ușura casa de sarcini, reuniunea va arangia întrénsa o esposițiune permanentă pentru mijloce de învățământ. Se mai ocupă reuniunea învățătorilor croați de present cu realizarea unui convict pentru copii de învățători. — Éta o corporațiune, carea și scie întrebuița puterile sale cu folos!

\* (Foc în Maros-Vasárhely.) În 7 l. c. s'a aprins, precum se presupune, din cauza neîngrijirii muncitorilor, fabrica de spirt din Maros Vasárhely și focul s'a lătit cu o iuțală mare, cuprinzând în flacări toate edificiile de prin pregiur. Gendarmeria, pompierii și soldații au fost la locul lor, dar cu toate acestea focul numai în ziua următoare a putut fi stins. În decursul arderei s'au întemplat două esplosiuni de spirt. Dauna e considerabilă.

\* (Arderea teatrelor.) Nu trece săptămână, în care flacările se nu prefacă în cenușă câte un teatru. În zilele trecute a ars grandiosul teatru din Brussela „De la Bourse“. Focul s'a escat dimiță pe la 3 óre din cauza mașinării electrice.

\* (Hoții în Sârbia.) Scirile din Belgradul Sârbiei anunță, că hoții se înmulțesc tot mai tare cu toate măsurile aspre, ce s'au luat pentru siguranța publică. Adeseori gendarmaria e strimtorată și măcelărită, fără a se mai dá de urmele făptuitorilor. Avere și viața este nesigură și îndrăsnéla hoților e așa de mare, încât ziua la améđi se comit cele mai mari tâlhării.

\* (Anglia și Portugalia.) Relațiunile între aceste două state devin din ce în ce tot mai încordate. Marquis of Salisbury, premierul engles, intenționéză în adevér, ca desastrul suferit la Majuba al repará prin o imponentă demonstrațiune contra Portugaliei, și anume va trimite o flotă imponentă la Delagoa-Bai spre a luá mészuri energice în Africa sudică. Atacurile contra portugezilor se continuă. Regimul Transvaal însă ține mult la Portugalia, carea nici ea nu voesce sé se prea umilésca în față Angliei.

\* (Un mare binevoitoriu al bolnavilor sâraci.) Un individ necunoscut din Londra, pētruns de iubire și milă față de sâracii din capitala engleză, a făcut o fundațiune de 100,000 funți sterlingi sau 1 milion 200,000 după bani de ai noștri, cu scopul ca să se ajute toți bolnavii sâraci căți se vor aflá pe stradele și în casele misere ale Londrei. Țiarele engleze răpitate de admirațiune pentru această nóbilă faptă a necunoscutului, n'au destule cuvinte pentru a o laudá.

\* (Bacilul amorului.) Ce nu născocesc ómenii și mai ales „invățaii“ doctori din vremile noastre! Țiarele din America aduc scirea, că un medic din Chicago a aflat bacilul amorului, pe care apoi

l'a oltuit într'o mulțime de ómeni. Efectele s'au arētat numai decăt. Așa un holteiu de 50 de ani, care n'avea dinți, a lăsat sé i se pună un întreg șir de dinți, și-a comandat haine scumpe și frumoșe de postav în colóre deschisă și și-a cumpérat o ghtară. O domnișórá bētránă și-a stricat o lădiță, în care avea păstrați o mie de dolari, și și-a comandat o perucă după modă, angajându-și și un măestru de canto. Efectele bacilului însă sunt cu totul altele la ómenii tineri. Așa un tiner de 17 ani turnă într'un coșuleț de hárțiă sirup în loc de a-l turná într'o buteliă, și în loc de a sedé pe scaun, se puse pe o coșarcă cu oué. Un tiner fotograf însă, pe când lucra la o fotografia unei tinere fete, s'erutá cu căldură chipul și era pe aci sé se invenineze cu materiile chimice, cu care lucra. O doică tineră era p'aci se arunce pe băiat din légán și se puná în locul lui o mătă, dar surprinsă fiind de crescătoare, o huidui dela casă.

Autoritățile din Chicago au fost silite să opréscă pe doctorul respectiv dela meseria sa.

## Incunoscintare.

Acte și documente relative la „Istoria renascerei României“

publicate de

Ghenadie Petrescu,  
episcop de Argeș,

Dimitrie A. Sturdza,  
Membru Academiei române,

și

Dimitrie C. Sturdza.

(Incheere.)

Și ce are sé dea mai multă lumină, decăt constatarea faptelor săvērșite: ér acestea nu se pot altfelu stabili, decăt prin documentele timpului, doveđile neperitóre de cele întemplate, făptuite, cugate de bunii și rēi, de amici și de inimici. Caléuđind prin mijlocul lor, vom vedé trecutul ca într'o oglindă, și la lumina, ce le va face asupra lui vom puté pētrunde și în viitoriu.

Iute trece timpul, iute evenimentele: mai iute însă uită ómenii ce au vedút ei înșiși cu ochii lor, și de abia păstréză în aducerea lor aminte cea-ce au auđit dela alții, făptuitori ai celor întemplate. Acesta esplică, cum partea cea mai puțin cunoscută a istoriei românesce este cea recentă, cum lucruri importante s'au sters din memoria noastră, cum le micșorăm însemnătatea. Acesta esplică cum simțemntul operei mărețe, rădicate astăzi, nu este respândit peste tot locul și cum am perdut chiar amintire greutăților, ce am avut de învins.

Aceste sunt îndemnurile, cari au dat nascere publicațiunei de față. Ea cuprinde documentele acelei epoci mari, în care românii au rostit în față areopagului europén voința lor asupra organizării statului lor. De aceea și titlul publicațiunei este:

„Acte și documente relative la istoria renascerei României“ de aceea și această lucrare va fi dedicată „Națiunei române învingătoare prin voință și credință“.

Publicațiunea cuprinde întemplările, din care s'a născut resboiul Crimeei și care au avut de rezultat tractatul de Paris din 1856, precum și acele prin-care au trecut românii pentru a-și puté exprima în totă libertatea dorințele și voințele lor și ale dá un început de esecutare. Acestă perioadă istorică începe în 1850 cu cestiunea locurilor sfinte din Palestina și sfârșesce în 1859 cu indoita alegere alui Alesandru Ioan I. E natural, că pentru a înțelege mai bine situațiunea principatelor române în momentul, în care se încără lupta pe teritoriul lor mai întâiu, nu departe de gurile Dunărei mai târziu precum și schimbările cele mari ce s'a produs în urma acestor lupte; e necesar a pune sub ochii cetitorilor actele principale ale situațiunei politice înaintea resboiului din Crimea.

Planul deci al publicațiunei este următoriu:

I. Documente anterioare resboiului din Crimea  
1. Tratatetele româno-turce. 2. Tratatetele româno-ruse. 3. Tratatetele austro-turce. 4. Tratatetele ruso-turce. 5. Acte diplomatice dintre puterile europene privitoare la români. Aceste documente vor fi cuprinse în volumul I.

II. Documente din timpul resboiului din Crimea. 1. Intențiunile Rusiei asupra Orientului. 2. Acțiunea diplomației dela reclamațiunea generalului Aupick, ambasadorul Francei la Constantinopole, în cestiunea locurilor sfinte până la declarațiunea de rebel dintre Rusia de o parte, Turcia și puterile apusene de alta. 3. Evenimente din timpul resboiului. 4. Tratatetele, cari au isbutit la tratatul de Paris. 5. Tratatul de Paris cu anecele lui.

Aceste documente, cari încep dela 1844 și se întind până în Aprilie 1856, vor fi cuprinse în volumul II și privesc atât cestiunea Orientului propriu đisă — locurile sfinte și starea creștinilor din imperiul turcesc — mai ales afacerile principatelor românesce.

III. Documente privitoare la pregătirile necesare pentru consultarea dorințelor românilor decătrea Europa și anume: 1. dela 28 Februarie 1856, până

la mórtea caimacamului Motdovei Teodor Balș, 1 Martie 1857; 2., dela instalarea caimacamului Moldovei Nicolae Vogoride, 2 Martiu, până la 30 Iunie 1857; 3., dela Iuliu, 1857 până la finea acelu an. Aceste documente vor formá trei volume, al III-lea al IV-lea și al V-lea.

IV. Desbaterile divanurilor adhoc din Bucuresci și Iași și protocoalele comisiunei internaționale din Bucuresci vor fi publicate în volumul al VI-lea.

V. Actele privitoare la evenimentele după divanul adhoc, la comisiunile interimare din Bucuresci și Iași și în fine indoita alegere a domnitoriului Alesandru Ioan I., anul 1858 și întâiele luni ale anului 1859, vor formá volumul al VII-lea.

Afară de aceste documente, volumul I-iu va cuprinde o prefață, carea va espune starea legală și politică a principatelor române înainte de tratatul de Paris și semnificarea acestui pentru dênsele precum și o enumerare cronologică a tuturor faptelor și documentelor acestei epoci, pentru a serví la înțelegerea amănuntă a întemplărilor; ér volumul din urmă afară de o espunere a luptei susținute de România pentru a ajunge la rezultatul indoitei alegeri va cuprinde și un registru alfabetic spre orientare.

Documentele, ce se publică sunt fórté numeroșe și de aceea publicațiunea are proporțiuni însemnate. Aceste șapte volume vor cuprinde peste 2,500 documente, în cea mai mare parte inedite.

S'au luat toate măsurile ca la đi ántăia a fiecării luni se apară un volum. Astfel volumul al II-lea apare cu acest anuțiu.

Volumul III la 1 Februarie, Volumul IV la 1 Martie, Volumul V la 1 Aprilie, Volumul VI la 1 Octobrie, și Volumul VII la 1 Novembre 1890.

Fie-care volum se va compune de minimum 70 côle de tipar, după prospectul alăturat, și va costá 15 lei noi.

Doritorii de a și-l procurá vor adresá domnului Dimitrie A. Sturdza, Bucuresci, Strada Mercur 11, o carte postală cu indicarea esactă a adresei, a numărului de esemplare, și a sumei coréspondătoare trimise prin mandat postal și vor primí imediat volumul franco la adresa dată.

Puindu-se acest preț modest pentru o publicațiune atât de voluminóșă, s'a făcut accesibil celor mai mulți monumentul rădicat faptelor mari ale națiunei române. Dacă publicul român va ajutá această publicațiune, se va urmări și restul operei începute: publicațiunea documentelor celor-lalte trei epoci ale renascerei României.

Volumul II cuprinde, pe 1132 pagini, documente dela 1844 până la 31 Martiu 1856 în număr de 480, dintre care 19 inedite. Aceste documente se împart:

După ani: 1 din 1844, 1 din 1848, 1 din 1850, 1 din 1851, 1 din 1852, 172 din 1853, 125 din 1854, 100 din 1855, 78 din 1856.

După țeri: 80 tratate și conferințe, 100 din Anglia, 44 din Austria, 57 din Francia, 1 din Italia 30 din Prusia, 92 din Rusia, 41 din Turcia, 23 din Moldova, 11 din Valahia, 1 din Sârbia.

Volumul III, care va aparé la 1 Februarie 1890, va cuprinde în 1229 pagini, 378 documente, din care 174 inedite, și se întinde dela 28 Februarie 1856 până la 4 Martiu 1857.

Documentele ce conține se împart:

După ani: 3 din 1855, 282 din 1856, 93 din 1857.

După țeri: 8 tratate și conferințe, 6 din Anglia, 8 din Austria, 197 din Francia, 1 din Italia, 5 din Prusia, 3 din Rusia, 20 din Turcia, 88 din Moldova, 42 din Valachia.

Bucuresci, Decembre, 1889.

## Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 Ianuarie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6% . . . . .	—	—
Renta de aur ung. de 4% . . . . .	100.70	100.90
Acțiuni de bancă de credit ung. . . . .	333.50	334.—
Galbin . . . . .	5.56	5.55
Napoleon . . . . .	9.32	9.31

Nr. 3676

[259] 3—3

## CONCURS.

Devenind în comuna mare Poiana postul de notariu vacant, pentru definitivă ocupare prin alegere, se escrie prin această concurs cu următoarele

Emolumente:

1. Salariu anual de 600 fl.
2. Bani de cuartir 80 fl.
3. Relut de lemne 40 fl. și
4. Competințele normate prin statutul aprobat din partea municipiului.

Cererile concursuali pentru ocuparea acestui post instruate cu documentele necesari despre calificațiunea prescrișă în § 74 XXII 1886 și § 6 I. 1883 au de a se presentá subscrisului protopretor până în 15 Ianuarie 1890 la 6 óre după améđi.

Mercurea, în 22 Decembre, 1889.

Protopretorele cercual:

M. Branisce.

# Cancelaria Negruțiu

## în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

### deschide abonament pe anul 1889

la

„Amicul Familiei.“ Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 côle cu lustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poezii, povești, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român.“ Ziaru bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor sciințelor teologice și între aceștiia mulțime de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amênunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolarică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patruilea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere. —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

**Renascerea limbii românești** în vorbire și scriere înveredită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

**Merinde dela scôlă, sau învățătură pentru popor**, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroșe, are sê ocupe un loc de frunte în bibliotecile nôstre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dîcă, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățătorul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentele principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita sê nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

**Barbu cobzariul.** Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

**Puterea amorului.** Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

**Idealul pierdut.** Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

**Opera unui om de bine.** Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

**Miseriile sociale.** Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

**Fântâna dorului.** Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

**Codrean craiul codrului.** Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

**Ultimul sichastru.** Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

**Bunica și nepoșelul.** Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

**Probitatea în copilărie.** Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

**El trebue sê se însore.** Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

**Branda sau nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

**Numerii 76 și 77.** Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

**Herman și Dorotea** după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

**Ifigenia în Tauria.** Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

**Carmen Sylva.** Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

**Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu.** Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

**Trandafiri și vioarele.** Poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

**Tesaurul dela Petrosa sau Cloșca cu puii ei de aur.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

**Biblioteca Sătênului Român.** Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

**Biblioteca Familiei.** Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

**Colectă de rețete** din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

**Economia pentru scôlele populare** de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

**Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români** de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

**Manual de gramatica limbii române** pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnaziul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

**Nu me uita.** Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

**Catechese** pentru pruncii scolaru din scôlele populare. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesă de Rotenburg de Titu Budu, paroch gr. cat. în Sat-Sugatag, protopopul distr. Mara, adm. Vicarial a Maramureșului etc. etc. Edițiunea I. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

**Din trecutul Silvaniei.** Legendă de Victor Russu. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

**Prin mörte la victoriă.** Comediă într'un act. A. Cotzebuc localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Prețul unui esemplariu 10 cr.

**Influința mândriei.** Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul unui esemplariu 30 cr.

**Carte conducătoare la propunerea calculării în scôla populară** pentru învățători și preparanți. Broș. I scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

**Cuvântări bisericesci la tôte sêrbătorile de preste an** de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât sê fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i aprețui scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-care sêrbătoare, — care arêta timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

**Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte**, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea ômenilor bêtrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o introducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbat, 3 — a părintelui dela fiu, 4 — mamei dela fiu, 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, mōșe, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nēmuri și consângeni mai depărtați, 10 — dela consoși de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amêsurat tuturor cerințelor preoșiei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

**Cuvântări bisericesci.** Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

**Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei**, în două limbi — română și latină tractază despre primatul bisericești și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și laudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

**Rezultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte** despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioan Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul spedit franco.

**Manual catehetic pentru primii ani scolastici**, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rașiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminariul archidieceșan din Blaș, actualminte vicariu archiepiscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catehetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele reerate de relațiunile și lipsele băeșilor noștri, ér ceremonjele bisericesci, înlocuindu-le cu cele prescrite și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are sê o observe catechetul față cu discipulii sei. Acesta scriere are sê fie un îndreptariu în mâna cateheșilor, învățătorilor și a părinților la instrucțiunea religioșă-morală, ce au sê o dea micilor băeșii. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobării, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poezii în text, — esemplariul e 1 fl. v. a.

**Omiliile** celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

**Dumnezeesca Liturghie**, a celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele aceluși sânt părinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

#### Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

**Mărgăritariul sufletului.** Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

**Micul Mărgăritariu sufletesc.** Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

**Cărticică de rugăciuni și cântări** pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

**Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu** urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

**Epistolă D. N. Iisus Christos.** Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esempl. 6 fl., 100 esempl. 10 fl. v. a.

[8] 27—50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania, unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.